

KLEUTERPLEIN 2 BEGRIJPEND LUISTEREN

Kleuterplein

Begrijpend luisteren in Kleuterplein 2

Auteurs: Kim van der Zouw en Arjanne Hoogerman

Wanneer u werkt met de prentenboeken van Kleuterplein 2, komen begrijpend luisteren, boekoriëntatie en verhaalbegrip aan bod. Wat is het belang van aandacht voor deze tussendoelen van beginnende geletterdheid? En hoe geef je als kleuterleerkracht hier het beste vorm aan? Hoe start u in groep 1 en 2 met een aanbod dat een doorgaande lijn biedt naar de andere groepen? Dat leest u in dit artikel. Daarnaast treft u in de bijlage praktische uitgewerkte voorbeelden van ‘hardop denkend voorlezen’ bij 10 prentenboeken van Kleuterplein aan.

Waarom begrijpend luisteren bij kleuters?

Onder begrijpend luisteren bij kleuters verstaan we het luisteren naar en begrijpen van een voorgelezen verhaal of tekst. Het is de voorloper van begrijpend lezen voor kinderen in de hogere groepen. Om een tekst te kunnen begrijpen, of die nu voorgelezen of zelf gelezen wordt, is de gelijktijdige inzet nodig van een aantal belangrijke taal- en denkvaardigheden. De kern bestaat uit het leggen van verbanden binnen de tekst (denk aan de structuur, de plot, de gebruikte woorden) en buiten de tekst (voorkennis van het onderwerp, associaties en verbanden met andere teksten en gebeurtenissen) (Kwaliteitskaart PO-raad, 2014). Het is belangrijk om bij het leesonderwijs een doorgaande lijn te bieden van groep 1 en 2 naar groep 3, 4, 5 en verder, zodat de aangeleerde vaardigheden goed beklijven. Om die doorgaande leerlijn te waarborgen is er bij de kleuters die luisteren naar voorgelezen verhalen gerichte aandacht nodig voor begrijpend luisteren. Een veelgebruikte manier om dit te doen is om zelf te laten horen en zien wat u doet om het verhaal dat u aan het voorlezen bent, (beter) te begrijpen. Dat wordt ook wel ‘modeling’ genoemd. Modeling houdt in dat u, de leerkracht, tijdens het verhaal de denkstappen die een goede lezer normaal gesproken in zijn hoofd maakt nu hardop aan de kinderen vertelt en voordoet, ‘modelt’. U doet dit tijdens het (herhaald) voorlezen van verhalen. Zo maken de kinderen kennis met strategisch gedrag, dat ze later zelf gaan toepassen bij het begrijpend lezen.

Begrijpend luisteren in Kleuterplein

In Kleuterplein wordt zowel in de grote als in de kleine kring gewerkt met prentenboeken en verhalen. Deze kringen hebben bijvoorbeeld het stimuleren van het leesplezier, verhaalbegrip of boekoriëntatie als doel. In de themamappen worden aanwijzingen gegeven hoe u de verhalen zo kunt voorlezen dat begrijpend luisteren gestimuleerd wordt. Denk aan het vooraf voorspellen waar een prentenboek over gaat, of het opwerpen van vragen en veronderstellingen tijdens het lezen. Dat zijn voorbeelden van strategieën die u als leerkracht gebruikt om een verhaal (beter) te begrijpen. Doordat u hardop laat horen wat u doet, neemt u de kinderen mee in uw denkproces. In dit artikel willen we u ideeën aan de hand doen, hoe u door middel van dit hardop denkend voorlezen nog meer aandacht aan begrijpend luisteren kunt besteden.

KLEUTERPLEIN 2 **BEGRIJPEND LUISTEREN**

 Kleuterplein

Wat is hardop denkend voorlezen (modeling)?

Het hardop denkend voorlezen is een verdere ontwikkeling van interactief voorlezen. Förrer en Van de Mortel (2010) omschrijven het als volgt:

Tijdens het hardop denkend voorlezen doet de leerkracht voor hoe zij betekenis verleent aan een tekst (ik doe het voor), terwijl bij interactief voorlezen leerkracht en leerlingen samen betekenis geven aan de tekst (wij doen het samen).

Kinderen die gaan leren hoe ze een tekst kunnen begrijpen, hebben baat bij het zien en ervaren van een goed voorbeeld. Daarnaast blijft natuurlijk de interactie belangrijk. Tekstbegrip ontwikkelt zich namelijk niet alleen door te luisteren, maar juist ook door met anderen over de tekst te praten. U staat bij het hardop denkend voorlezen model en laat hiermee zien hoe u op allerlei manieren, dat wil zeggen door het toepassen van verschillende strategieën vóór, tijdens en na het lezen, actief bezig bent om tot een goed tekstbegrip te komen.

Welke strategieën gebruikt u?

Als je een tekst niet goed begrijpt, zijn er verschillende strategieën die je kunt toepassen om tot een beter begrip te komen. Het is belangrijk dat je als lezer leert wanneer je welke strategie zinvol kunt toepassen. Kies voor strategieën waarvan bewezen is dat ze werken (evidence-based). Deze worden in meeste methoden voor begrijpend lezen in de bovenbouw ook gebruikt, zodat er een goede doorgaande lijn te leggen is. De volgende strategieën worden toegepast:

1. Voorspellen
2. Voorkennis ophalen
3. Vragen stellen tijdens het lezen
4. Visualiseren
5. Afleiden
6. Samenvatten

Prentenboekverhalen bevatten doorgaans een schat aan nieuwe, interessante woorden. Tijdens het voorlezen kunt u ook laten horen hoe u al hardop denkend de betekenis van een voor de kinderen nieuw woord achterhaalt. In dit artikel gaan we hier niet verder op in, omdat dit met name gericht is op het begrijpend luisteren naar de opbouw en de lijn van het verhaal.

Hoe werkt dat in de praktijk met Kleuterplein?

Voor begrijpend luisteren laat u de kinderen luisteren naar verhalen. In Kleuterplein zijn dat vooral de prentenboekverhalen. Maar ook tijdens het voorlezen van de Raai-de-Kraaiverhalen kunt u af en toe hardop laten horen wat u denkt (een voorspelling doen, een vraag opwerpen, een conclusie trekken en vooral – op basis waarvân u dat doet). Uiteraard kunt u ook een ander, bij het thema passend, prentenboek gebruiken dat u hardop denkend voorleest, waarbij u één of meer geschikte leesstrategieën toepast om de betekenis van het verhaal duidelijker te krijgen. Met andere woorden, *alle* voorleesactiviteiten zijn gelegenheden voor het begrijpend luisteren.

KLEUTERPLEIN 2 **BEGRIJPEND LUISTEREN**

Kleuterplein

In de lesbeschrijvingen van Kleuterplein staan aanwijzingen en voorbeeldvragen die gebruikt kunnen worden bij het toepassen van de strategieën. Hieronder leggen we per strategie uit hoe dat werkt in de praktijk.

Voorspellen

Het doel van de strategie voorspellen is kinderen te laten merken dat je al veel informatie hebt bij de start van een verhaal. Bijvoorbeeld bij het horen van de titel en het zien van de omslag kun je al van alles bedenken (*Waar denk je dat het verhaal over gaat? Waar denk je dat het verhaal zich afspeelt?*). Deze informatie gebruik je om het verloop van het verhaal beter te volgen. Voorspellen gebeurt voor en tijdens het lezen. U laat de kinderen zelf reageren en doet ook voor. U voorspelt hardop en nadrukkelijk wat er gaat gebeuren in het verhaal op basis van de informatie die voor handen is, in de trant van *Ik zie hier op het omslag..., dan denk ik dat het verhaal gaat over...* Tijdens het voorlezen komt u daar dan ook op terug, zowel om te laten horen wat er klopte of wat er niet klopte en om te laten horen waarom u uw voorspelling eventueel bijstelt.

KLEUTERPLEIN 2 **BEGRIJPEND LUISTEREN**

 Kleuterplein

Voorkennis ophalen

Bij voorkennis ophalen verbindt u informatie uit het boek met reeds aanwezige kennis bij de kinderen, om het verhaal beter te kunnen begrijpen. Laat tijdens het voorlezen horen hoe u gedeelten uit het verhaal in verbinding brengt met andere informatie waar u over beschikt. U kunt verband leggen met uw eigen ervaringen (of die van de kinderen), met voorkennis die de kinderen al hebben over het onderwerp, of hardop laten horen hoe u een verhaalpassage in verband brengt met eerder voorgelezen verhalen. Door de informatie uit het verhaal te verbinden aan andere, al aanwezige kennis, betreft u de kinderen meer bij het verhaal en vergroot u tevens hun kennis van de wereld.

Vragen stellen tijdens het lezen

Bij de strategie vragen stellen tijdens het lezen, gaat het erom dat u zichzelf hardop vragen stelt, in de trant van *Ik vraag me af hoe het kan dat...* Dit doet u om te laten zien dat je je aandacht kunt richten op iets opvallends in het verhaal, om zo het verhaal beter te begrijpen. Je hoeft dan niet meteen het antwoord te weten, maar je weet beter waar je op moet letten. U komt later altijd terug op de gestelde vragen, bijvoorbeeld als er nog iets aan de vraag wordt toegevoegd of als u het antwoord verderop in het boek gevonden heeft.

Visualiseren

De strategie visualiseren kunt u toepassen tijdens het voorlezen. Sommige vragen in de handleiding lenen zich om met de kinderen samen iets te visualiseren. U roept de scène op van een bepaald verhaalgedeelte en vraagt de kinderen naar een 'plaatje' dat past bij de tekst. Het gaat erom kinderen 'even de ogen dichtdoen en proberen om zich voor te stellen dat...'. Laat de kinderen hierbij zoveel mogelijk zintuigen gebruiken (*Hoe ruikt het? Wat voelt je? Waar staan de bomen? Is dat ver weg of kun je ze aanraken?*).

Afleiden

Afleiden gaat over 'tussen de regels door lezen' en over het begrijpen van figuurlijk taalgebruik. Bij het afleiden wordt nieuwe informatie verbonden aan eerdere informatie die niet letterlijk in de tekst staat, in de trant van: *Hee, nu lees ik hier dat... maar eerder las ik al... Dus dan denk ik...* Aandacht voor afleiden draagt bij aan het leren leggen van verbanden binnen een tekst. Bij het hardop denkend voorlezen kunt u laten horen wat u waaruit afleidt.

Samenvatten

Samenvatten is het weergeven van de hoofdgedachte en de belangrijkste informatie uit het verhaal. Dit kunt u doen aan het einde, maar ook halverwege (het voorgaande gedeelte), in de trant van *Wat hebben we nu al gelezen? Wat is er eigenlijk nu gebeurd?* U kunt kinderen zelf laten samenvatten, maar u kunt het ook voordoen, zodat kinderen ervaren hoe het gaat. U vat de essentie (wie-wat-waar of probleem-oplossing) van het verhaal samen in uw eigen bewoordingen. Hiermee leren kinderen hoofdzaken herkennen, die nodig zijn om de kern van het verhaal te vertellen.

KLEUTERPLEIN 2 **BEGRIJPEND LUISTEREN**

Kleuterplein

Een paar aandachtspunten bij het hardop denkend voorlezen:

- Bereid het verhaal dat u gaat voorlezen goed voor: bedenk vooraf welke strategie u op welke pagina gaat hanteren, wat u gaat zeggen of vragen en wanneer u er op terugkomt.
- Plak 'geeltjes' met de vraag of de strategie op de betreffende bladzijde als geheugensteuntje.
- Denk goed na over wát u hardop denkend voordoet: blijf zo dicht mogelijk bij de essentie van het verhaal: waar gaat het nou eigenlijk echt over, wat moet je echt snappen om het verhaal te kunnen begrijpen.
- Praat tijdens het hardop denkend voorlezen altijd in de ik-vorm (*Ik zie hier...*, *Hee, dat ken ik ook...*).
- Leg zelf heel expliciet uit en doe heel nadrukkelijk voor, in kleine denkstapjes, zodat alle kinderen uw gedachtegang goed kunnen volgen.
- Neem regelmatig denkpauzes, zodat kinderen zelf gaan nadenken over wat u voorgedaan heeft of over de vragen die u gesteld heeft. Gebruik stiltes, bijvoorbeeld *Eens even nadenken, hoor...* [stilte], *Hoe zat dat ook alweer?...* [stilte]
- Gedraag u als onwetende lezer: u weet niet meer dan de kinderen en gebruikt alleen informatie die is voorgelezen of in de illustraties zichtbaar is geweest.
- Denk en praat op het niveau van de kinderen: gebruik geen 'volwassen' voorkennis.

Prentenboeken van Kleuterplein voorlezen met extra aandacht voor begrijpend luisteren

Als uit uw leerlingenobservatie naar voren komt dat begrijpend luisteren een aandachtspunt in uw groep is, wilt u misschien extra aandacht besteden aan hardop denkend voorlezen. Of misschien heeft u behoefte aan meer concrete voorbeelden om hardop denkend voorlezen op een goede manier vorm te geven? Dan biedt de bijlage bij dit artikel handreikingen om extra aandacht te besteden aan begrijpend luisteren. Bij 10 verschillende prentenboeken van Kleuterplein zijn voorbeelden gemaakt van hardop denken tijdens het voorlezen waarbij steeds enkele strategieën expliciet worden verwoord. De beschrijvingen kunt u als inspiratiebron gebruiken maar desgewenst ook letterlijk voorlezen. U kunt deze beschrijvingen gebruiken bij het prentenboek op het digibord (audio-versie). Zet de audio van uw digibord uit en lees het verhaal zelf voor. U kunt de bijlage ook uitprinten via het digibord van Kleuterplein 2 (knop printbladen).

KLEUTERPLEIN 2 BEGRIJPEND LUISTEREN**Kleuterplein****Literatuur**

Bouwman, A. et al (2015). Werkmap begrijpend luisteren en woordenschat. De praktijk van begrijpend luisteren met het jonge kind. Amersfoort: CPS.

Förrer, M. en Mortel, K. van de (2010). Lezen... denken... begrijpen! Handboek begrijpend lezen in het basisonderwijs. Amersfoort: CPS

Kwaliteitskaart 'begrijpend luisteren' (2014). Den Haag: School aan Zet.

Stoeldraijer, J. en Förrer, M. (2008). Kwaliteitskaart 'Effectiever en efficiënter werken aan begrijpend lezen'. Den Haag: School aan Zet.

Nog een keer

2-3

Vandaag heeft Daan geen zin in school.
Vandaag wil Daan naar huis.
Hij voelt zich in de nieuwe groep
nog helemaal niet thuis.

Hij houdt zijn knuffel stevig vast.
Hij hangt wat op zijn stoel.
Zijn buik doet soms een beetje pijn.
Dat geeft een naar gevoel.

voorkennis ophalen

Die arme Daan. Hij heeft pijn in zijn buik. Zou hij een beetje ziek zijn? Er staat dat hij zich niet thuis voelt in de nieuwe groep. Je niet thuis voelen, dat betekent dat je je niet fijn voelt omdat alles nieuw en vreemd is. Ik denk dat Daan pas nieuw op school is. Misschien is het zelfs wel zijn eerste dag op school. Dat is best een beetje eng. Weten jullie nog hoe dat was? Ik heb ook wel eens pijn in mijn buik als ik iets engs ga doen, jullie ook?

Geen ander kind dat zich verveelt.
Er wordt gewerkt, er wordt gespeeld.

4-5

'Wat ga jij doen vandaag?' vraagt Juf.
'Waar heb jij zin in, Daan?'
Hij schudt zijn hoofd en zegt geen woord.
Hij kijkt haar zelfs niet aan.

Maar Juf zegt: 'In de poppenhoek
vraagt Roosje steeds naar jou.
Ze heeft een vader nodig, Daan.
Ik breng je, kom maar gauw.'

Daan houdt zijn mond stijf dicht. O nee,
vandaag doet hij niet mee.

6-7

'En Milan maakt met vingerverf
een prachtig schilderij.
Dat doe jij ook zo graag,' zegt Juf.
'Daar is een plaatsje vrij.'

'Of bouw jij liever een kasteel
Met Carmen en Jamal?

Nog een keer

Ze kunnen hulp gebruiken, hoor.
O kijk, ze zwaaien al.'

voorspellen

De juf vraagt of Daan een kasteel wil bouwen met Carmen en Jamal. Deze kinderen hier zijn met blokken aan het spelen, daar kun je een kasteel van bouwen. Ik denk dus dat dit Carmen en Jamal zijn. Ik zie ook dat ze zwaaien. De juf zegt dat ze hulp kunnen gebruiken. Ik denk dat ze naar Daan zwaaien om hem te roepen. Dan vinden ze het vast goed als hij mee komt spelen. Ik ben benieuwd of hij dat doet. Steek je hand op als je denkt dat Daan mee gaat spelen.

Maar Daan doet net of hij niks ziet.
Hij staat niet op – nee nee.
Vandaag heeft hij geen zin in school.
Vandaag doet hij niet mee.

terugkomen op voorspelling

Daan doet net alsof hij niet ziet dat Carmen en Jamal naar hem zwaaien. Hij gaat niet mee doen. De kinderen die hun hand niet hebben opgestoken, hadden gelijk.

8-9

'Je knuffel, die verveelt zich zo.
Dat zie ik aan zijn snuit.
Rij jij een stukje met hem rond.
Hij wil graag met je uit.'

Voor knuffel wil Daan alles doen.
Hij zucht en zegt: 'Oké.'
Juf zet de wandelwagen klaar.
Ze loopt een eindje mee.

Nog een keer

afleiden

Daan gaat nu toch iets doen. Hij gaat een eindje rijden met de wandelwagen. Heeft hij dan wél zin in wandelen? Herlees de zinnen 'Voor knuffel wil Daan alles doen. Hij zucht en zegt Oké'. Ik lees dat Daan moet zuchten. Dat gaat zo (doe dit voor). Ik weet dat je niet gaat zuchten als je heel blij bent. Je zucht als je je verveelt of als je iets moet doen waar je geen zin in hebt. Daarom denk ik dat Daan helemaal niet wil wandelen. Maar voor zijn knuffel wil hij alles doen. Hij denkt dat knuffel wandelen wel fijn vindt. Hij gaat alleen maar wandelen om zijn knuffel een plezier te doen.

10-11

Daan rijdt eerst naar de waterbak,
met eendjes en een boot.
Hij geeft veel liever, dicht bij huis,
de echte eendjes brood.

Maar niemand die dat weten mag.
Het is gewoon een nare dag.

12-13

Hij kijkt nog bij de spelletjes
en in de poppenkast.
De puzzel op de vloer is klaar.
Het laatste stukje past.

14-15

Er zijn wat kinderen verkleed
als ridder en piraat.
'Doe jij ook mee?' vraagt een prinses.
Wat jammer – net te laat.

Daan loopt al weg, zo vlug hij kan.
Maar waar moet hij naartoe?
Er wordt gewerkt, er wordt gespeeld.
Hij fluistert: 'Ik ben moe.'

16-17

Vandaag heeft Daan geen zin in school.
Dat weet nu iedereen.
Ze kijken niet meer naar hem om.
Hij voelt zich zo alleen.

Nog een keer

18-19

‘Maar schooltje spelen dan?’ zegt Juf.

‘Lees jij je knuffel voor?’

‘Ja, net zoals ik thuis vaak doe.

Dan ga ik heel lang door.’

afleiden

Juf vraagt of Daan zijn knuffel wil voorlezen. Als ik naar de tekening kijk, dan zie ik dat Daan nu lacht. Hij heeft een boek op schoot en hij kijkt blij naar zijn knuffel. Ik denk dat hij nu iets gevonden heeft wat hij wél wil doen. Er staat: ‘Net zoals ik thuis vaak doe. Dan ga ik heel lang door’. Dat betekent dat Daan thuis ook heel vaak voorleest aan zijn knuffel. Dus dan doet hij nu iets wat hij thuis ook altijd graag doet. Dan voelt hij zich niet meer zo nieuw en vreemd. Ik ben benieuwd wat de andere kinderen daarvan vinden.

Meteen zit Roosje er ook bij.

En daar komt Milan al,
met nog een groepje kinderen
en Carmen en Jamal.

20-21

Ze luisteren heel stil naar Daan.

Hij kent echt ieder woord,
omdat hij dit verhaaltje thuis
al zó vaak heeft gehoord.

22-23

Er wordt geklapt. Ze roepen: ‘Mooi’
en ‘Meer’ en ‘Nog een keer.’

Daan lacht en denkt:
wat gaat dat goed.

Ssst, hij begint alweer...

Hazelnotentartaart met room

2-3

Ricardo was een ridder met kastanjebruine krullen.
Hij had een volle speelgoedkast, een legotrein, een fiets,
een zwaard, een helm, een harnas en een doos vol tekenspullen.

4-5

Genoeg waarmee hij spelen kon, maar verder had hij niets.

vragen stellen

Verder had hij niets? Ik vraag me af wat de schrijver hier bedoelt. Ik zie hier toch nog méér speelgoed liggen, hij heeft dus echt nog méér spullen dan we daarnet al zagen. Ik zie ook veel ramen en door die ramen heen zie ik allemaal bomen, dus ik denk dat hij ook een groot huis heeft met een grote tuin. En hij heeft ook een hondje, zie ik hier. Maar het klopt wel dat Ricardo heel treurig kijkt, alsof hij helemaal niets heeft. Hoe zou dat komen? Ik lees eens verder.

6-7

Hij zat zich in zijn eentje op zijn kamer te vervelen.

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Oh wacht eens! Hij is in zijn eentje! Hij heeft geen broertjes of zusjes, en geen vriendjes, niemand om mee te spelen. Dat bedoelde de schrijver met 'verder had hij niets'. Ricardo heeft wel veel speelgoed, maar hij heeft geen zin om er alleen mee te spelen.

De zomer was voorbij. De eikenblaadjes waren bruin,
de vliegenschwammen rood met wit. Hij wilde buiten spelen.
Kastanjes zoeken in het bos. Of eikels in de tuin.
Ravotten in de bladeren die op de paden lagen.
In diepe plassen stampen met zijn regenlaarzen aan.
Een afgewaaide beukentak in kleine stukken zagen,
voor in de haard. Maar in zijn eentje was daar weinig aan.

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Aha, het klopt. Ricardo wil graag buiten spelen, maar hij wil niet alleen spelen, dat vindt hij helemaal niet leuk om te doen.

Hazelnotentartaart met room

8-9

Begin oktober werd hij ziek. Er kwamen twee doktoren, met grote thermometers en met pillen voor de pijn. Ze tikten op zijn knieën en ze keken in zijn oren.

voorkennis ophalen

Ricardo ligt in bed. Zijn moeder komt hem iets brengen, een kopje soep denk ik. Het is in ieder geval iets warmes, want dat kan ik zien aan de stoom. Lig jij ook in je bed als je ziek bent? Krijg je dan iets speciaals om te eten of te drinken? Ricardo's moeder kijkt wel bezorgd. Zelfs het hondje van Ricardo ziet er ernstig uit op de tekening. Er zijn twee doktoren gekomen, en zij kijken ook al ernstig. Heeft iemand van jullie dat wel eens meegemaakt dat de dokter bij jou thuis kwam om je te onderzoeken?

Toen zeiden ze voorzichtig wat het heel misschien kon zijn: Mancamentus Amicalis stond er in hun grote boek. En het beste medicijn was: vaker vriendjes op bezoek.

10-11

De barones liet advertenties in de kranten zetten: **Gevraagd:** een vrolijk vriendje voor ons riddertje van zes. Een lieve jongen moet het zijn. Natuurlijk wel een nette. Een kind dat goed is opgevoed. Dat schreef de barones.

De bode bracht drie briefjes langs, van keurig nette knullen. De eerste heette Hein. Hij bracht een theeserviesje mee.

12-13

De tweede heette Mo. Hij had een hoofd vol zwarte krullen en at beleefd een vruchtentaartje op de canapé.

De derde heette Daan. Hij wilde met Ricardo dammen. Hij had een nette scheiding in zijn pasgewassen haar. En goed gepoetste schoenen aan. En knieën zonder schrammen. Hij stapelde de stenen keurig netjes op elkaar. Maar Mancamentus Amicalis is een nare kwaal. 'Ik vind het stomme vriendjes' riep Ricardo. 'Allemaal!'

Hazelnotentartaart met room

afleiden

Ricardo vindt alle vriendjes die op bezoek komen stomme vriendjes. Ik snap dat wel, want wat wou Ricardo ook alweer? Hier stond het (Blader terug naar bladzijde 7 en lees nog eens voor)

Hij wilde buiten spelen.
Kastanjes zoeken in het bos. Of eikels in de tuin.
Ravotten in de bladeren die op de paden lagen.
In diepe plassen stampen met zijn regenlaarzen aan.

afleiden

Ricardo wil naar buiten, plezier maken. Maar Daan wil dus met Ricardo dammen. En die andere twee? Wat denken jullie, willen zij buiten spelen? Waarom denk je dat? Ik denk dat Ricardo helemaal geen keurig nette knullen op bezoek wil. Daarmee valt niks leuks te beleven. De vriendjes waar zijn moeder in de krant om gevraagd had, wil hij helemaal niet.

14-15

De barones zei dat het echt wel leuke jongens waren.
Toen werd er op de deur geklopt, en daar stond Liedewij.
Met donkergroene regenlaarzen, kleddernatte haren
En in haar armen een pompoen die groter was dan zij.

Die gaf ze aan Ricardo, om pompoensoep van te maken.
Ze hield haar regenlaarzen aan en wou geen kopje thee.
En ook geen stukje taart. Ze wou niet dammen en niet schaken.
Ze wou gewoon ravotten en ze nam Ricardo mee.

16-17

Ze holden door de bladeren en rolden door de modder.
Ze gooiden met kastanjes en ze klierden met klei.

visualiseren

Hoe zouden Liedewij en Ricardo zich voelen buiten? Ga maar eens staan, dan kijken we op de tekening wat er allemaal gebeurt. Ze spelen in de modder, in de klei. Dat is glad en glibberig. Voel eens met je voeten de modder die op de grond ligt? Er valt regen, je

Hazelnotentartaart met room

18-19

kleren worden nat. De bladeren waaien om je hoofd. Het hondje rent rondjes om je heen. Hoe voelt dat?

Ze maakten hazelnotentartaart met room, een grote klodder.
De Mancamentus Amicalis was meteen voorbij.

20-21

Het werd al bijna donker toen ze weer naar binnen gingen.
Ze mochten met z'n tweeën in het grote bubbelbad,
terwijl hun kleren bij de open haard te drogen hingen.
Ze spetterden ontzettend, alle vloeren werden nat.

Ze hebben tot een uur of zeven in het bad gezeten.
Toen was er soep met brood, en Liedewij mocht blijven eten.
Jippie!

22-23

afleiden

Dat is een grappige bladzijde. Die had ik niet verwacht. Ik zie die keurige Hein, Mo en Daan. Ze spelen buiten in de sneeuw met Ricardo en Liedewij en ze lijken het nog leuk te vinden ook. Ze zien er ook een stuk minder keurig uit, zie je wel? (Blader terug naar bladzijde 10-13 en vergelijk de kleren). Misschien zijn ze wel niet zo keurig als ze leken toen ze op bezoek kwamen. Eigenlijk is dat ook wel logisch. Ik denk dat ze vooral keurig wilden lijken om in de smaak te vallen bij de moeder van Ricardo, die zocht tenslotte een nette jongen als vriendje voor haar zoon.

De laarzen van prins Julius

2-3

In de Koninklijke Schoenwinkel stonden alle schoenen met hun neus precies dezelfde kant op, behalve één paar rode laarzen, maatje 29.

En juist die laarzen, wilde prins Julius passen.

‘Eigenlijk zijn die niet te koop’, lachte de verkoopster.

‘Met die laarzen kun je alleen maar achteruitlopen’.

Dat maakte prins Julius niks uit.

4-5

vragen stellen

Ik vraag me af waarom Julius per se de rode laarzen wil hebben. Misschien houdt hij van rood? Ik zie geen andere rode schoenen in de winkel staan, dus dat zou de reden kunnen zijn. Of misschien wil hij graag laarzen en geen schoenen – maar er staan nog andere laarzen, met een strik, en die wil hij niet. Zou hij de rode laarzen willen hebben, omdat hij het leuk vindt om achteruit te lopen?

‘Maar Julius,’ probeerde de koning nog.

‘Zou je niet die schoenen met die zwarte veters kiezen?’

Die zien er zo deftig uit. Echt schoenen voor een jonge prins.’

Prins Julius schudde heftig zijn hoofd.

‘We hebben ze ook in een lichtere kleur,’

stelde de verkoopster voor. ‘En ook als rijglaarsje.

Of we kunnen er rode veters in doen.

Dan zien die schoenen er meteen stukken vrolijker uit.’

6-7

Maar prins Julius schudde zijn hoofd, stapte in de rode laarzen en liep achterstevoren de schoenwinkel uit.

Snel betaalde de koning en hij liep zijn zoon achterna.

voorkennis ophalen

Nee, hij wil echt niks anders, alleen maar rode laarzen die achteruitlopen. Het lijkt me ook wel spannend, altijd achteruitlopen. Hoe zou dat zijn? Wat denken jullie, gaat dat makkelijk? Hebben jullie het wel eens geprobeerd? Hoe ging dat? Als ik het probeer, dan voelt dat best gek. Ik kan niet goed zien waar ik heenga. Ik ben benieuwd of Julius het inderdaad leuk vindt.

De laarzen van prins Julius

8-9

Achteruit liep Julius de winkelstraat in.

‘Julius!’ riep de koning. ‘Kijk uit!’

Maar Julius hoefde niet uit te kijken.

Alle mensen deden gauw een stapje opzij
om een koninklijke botsing te voorkomen.

10-11

Achteruit huppelde Julius het park in, het grasveld op.

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Dus alle mensen gaan voor Julius opzij. Dan is het niet zo erg dat hij zelf niet kan zien waar hij naartoe gaat, want hij botst toch tegen niemand aan. Ja, zo is het wel leuk denk ik, achteruit lopen.

Julius huppelt, dus hij vindt het echt leuk, achteruit lopen op zijn rode laarzen.

‘Julius,’ mopperde de koning. ‘Kijk toch voor je!’

Pas op voor de bloemen!

Pas op voor die poes!

Pas toch op!’

12-13

Achteruit plonsde Julius de koude vijver in.

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Die vijver had Julius natuurlijk niet gezien. En een vijver gaat niet voor je aan de kant. Zou Julius het nog steeds leuk vinden?

‘Help!’ riep de koning. ‘Red mijn zoon!’

Maar Julius hoefde niet gered te worden.

Hij had al drieënhalve week zijn zwemdiploma.

Een beetje bibberend krabbelde Julius aan wal.

‘Julius toch,’ riep de koning. ‘Dat krijg je ervan.

Je hebt absoluut andere schoenen nodig.’

De laarzen van prins Julius

14-15

Een mevrouw in het park gaf Julius haar droge, warme jas.

Een meisje gaf hem haar iets te grote, groene schoenen met vrolijk gestreepte veters.

Maar Julius wilde absoluut geen groene schoenen, al waren die veters nog zo vrolijk gestreept.

Julius trok de damesjas aan, goot zijn rode laarzen leeg, stapte er weer in en achterstevoren liep Julius verder.

16-17

Niet lang daarna botste prins Julius tegen een dikke, oude boom.

Dikke, oude bomen gaan voor niemand opzij, zelfs niet voor prinsen.

Julius voelde aan zijn achterhoofd. Hij trok een pruillip en begon heel, heel hard te huilen.

visualiseren

Julius botste tegen een dikke oude boom en begon te huilen.

Ik denk dat hij het achteruitlopen nu niet meer zo leuk vindt.

Volgens mij voelt hij zich nu heel ellendig. Stel je maar eens voor.

Daar zit je, op de harde grond. Je kleren zijn nat, want je bent net in de vijver gevallen (blader terug naar bladzijde 14-15). Het water druipt nog uit broekspijpen, denk ik. Je hebt het koud. Je jas is veel te groot, je kunt alleen maar flapperen met je armen. En hoe voelt je hoofd, als je net een botsing met een oude boom gehad hebt?

Waar doet het dan pijn? Geen wonder dat Julius een pruillip trekt (doe dit voor). Hoe kijken jullie als je je ellendig voelt? Doe dat maar eens voor.

De koning rende naar zijn zoon, droogde zijn tranen, tilde hem op zijn schouders, droeg hem naar het paleis...

...en zette, zonder pardon, de rode laarzen bij het grofvuil.

18-19

‘Morgen gaan we terug naar de schoenwinkel,’ zei de koning.

‘Morgen kopen we schoenen waarmee je vooruitkomt.’

‘Maar dat WIL ik niet!’ riep prins Julius.

‘DAT WIL IK NIET!’

‘Maar mijn kereltje toch,’ zei de koning. ‘Waarom niet?’

Prins Julius begon te snikken.

De laarzen van prins Julius

20-21

'Ik kan niet STRIKKEN!'

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Oh nou snap ik waarom Julius die laarzen wou hebben! Dat waren de enige schoenen zonder veters! Maar de rode laarzen zijn nu weg. Er zijn in de winkel nu alleen nog maar schoenen en laarzen mét veters over. Ik denk dat ze nu helemaal geen geschikte schoenen meer kunnen vinden voor Julius.

22-23

afleiden

Hee... Julius is weer terug in de schoenenwinkel. En hij heeft schoenen met veters aan! Wacht eens even. Ik vraag me af wat er gebeurd is. Moést Julius dan toch per se schoenen met veters aan van zijn vader, ook al wou hij dat niet? Maar dan zou hij vast verdrietig zijn, en hij kijkt best blij, dus dat is het niet, denk ik. Wat staan er trouwens veel schoenen op de vloer zeg, allemaal met losse veters. Of met een halve strik. Overal hangen touwtjes en veters. Ik zie dat er zelfs een lange veter zit om de benen van de koning en de verkoopster. Dat hebben ze vast niet zelf gedaan, want zo kunnen ze niet lopen. Wat denken jullie? Ik denk dat het Julius was. Ik denk dat zijn vader Julius heeft leren strikken. Julius heeft in de schoenenwinkel vast geoefend met alle veters en touwtjes die hij tegenkwam.

Van wie is dat boek?

2-3

Er ligt een boek in het bos.
Zomaar op de grond, in het hoge gras.
Precies onder de eikenboom van Eekhoorn.

Van wie is dat boek? denkt Eekhoorn.
Ze klautert naar beneden.
Er staan letters op het boek.
Grote, rode letters.
Maar Eekhoorn kan niet lezen.

voorkennis ophalen

Dat hebben wij natuurlijk ook wel eens meegemaakt. Je ziet letters en woorden en je weet niet wat er staat. Sommige woorden kun je al heel snel lezen. Je naam bijvoorbeeld. Ik weet zeker dat er een heleboel kinderen zijn die niet kunnen lezen, maar hun naam wel herkennen. Eigenlijk kun je dan toch al een beetje lezen.

4-5

Egel komt voorbij.
'Kijk', zegt Eekhoorn. 'Een boek.'
Egel blijft staan.

'Kun jij lezen?' vraagt Eekhoorn.
Egel schudt zijn hoofd.
Hij kan een heleboel.
Een holletje maken onder de bladeren.
Zijn stekels opzetten.
Van heuveltjes rollen.
Maar lezen kan hij niet.

6-7

'Opgepast!' krast een stem.
Daar is Kraai.
Hij landt boven op het boek, naast de rode letters.

'Wat staat daar?' vraagt hij.
'Dat weten we niet', zeggen Eekhoorn en Egel.
'Wij kunnen niet lezen.'
Kraai duwt het gras wat opzij.
Er komt een tekening tevoorschijn.

Van wie is dat boek?

8-9

'Dat is Vos!' roept Egel uit.
'Vos! Vos! Waar ben je?
We hebben je boek gevonden!'

afleiden

Dat is grappig. Egel kan niet lezen. Toch weet hij nu iets meer over het boek. Het gaat over Vos. Dat weet hij omdat hij een plaatje ziet van Vos. Hij hoeft dus helemaal niet te kunnen lezen om toch iets meer te weten. Kijken naar de plaatjes helpt ook.

'Wacht even,' zegt Kraai.
Hij duwt wat meer gras opzij.
Er komt nog een tekening tevoorschijn.
Een tekening van Haas.

10-11

Daar komt Uil aangevlogen.
'Wat is dat?' vraagt ze.
'Een boek,' zegt Eekhoorn. 'Het boek van Vos'.
'Of het boek van Haas', knikt Egel.
'Wat denk jij, Uil?'

'Ga eens aan de kant,' zegt Uil tegen kraai.
Kraai hipt opzij.
Uil trekt een ernstig gezicht
en bestudeert de letters op het boek.
'Vos én Haas,' zegt ze ten slotte.
'dit is het boek van Vos en Haas'

12-13

Uil wipt het boek open.
Heel voorzichtig, met haar snavel.
Het staat vol tekeningen.
'Kijk,' roept Egel. 'Dat ben jij, Uil.'

Uil kijkt met grote ogen naar een van de tekeningen.
Nee maar!
Egel heeft gelijk.
Ze staat in het boek van Vos en Haas.
Wie had dat gedacht!
Uil glimt van trots.

Van wie is dat boek?

14-15

‘En ik dan?’ vraagt Kraai. ‘Sta ik er ook in?’
 ‘Nee,’ zegt Uil. ‘Jou zie ik nergens.’
 ‘Waarom niet?’
 Uil haalt haar schouders op.
 ‘Dat moet je aan Vos en Haas vragen.
 Het is hun boek.’

‘Goed,’ zegt Kraai.
 En weg is hij.

16-17

Tussen de bomen klinken stemmen.
 Op het pad kraken takjes.
 ‘Mensen!’
 Wegwezen!’

Eekhoorn klimt in de eikenboom.
 Egel kruipt onder een struik.
 En Uil verschuilt zich tussen
 de bladeren van de kastanjeboom.

afleiden

Iemand roept: Er zijn mensen! Wegwezen! Ik weet niet zeker wie dat roept, ik denk één van de dieren. Het klinkt alsof ze bang zijn voor mensen. Ik denk dat ze niet gezien hadden dat de mensen eraan kwamen. Ik wel. Jullie ook? (Blader terug naar bladzijde 12-13). Ik zag hier een meisje en een meneer aankomen. (Blader naar bladzijde 14-15). Hier zijn ze al dichterbij. Zijn deze mensen gevaarlijk voor de dieren, denken jullie? Laat de kinderen kort overleggen. Help bij het nadenken over de illustraties door hardop (in tweetallen) te denken: De mensen kijken naar boven en naar de grond (dus niet naar onze dieren); Het zijn geen jagers, want ze hebben geen geweren bij zich; Het meisje duwt het hoge gras opzij. Het lijkt alsof ze iets aan het zoeken is. Ik denk niet dat ze de dieren kwaad wil doen.

18-19

Er komt een meisje aan.
 Een meisje met haar vader.
 Ze kijken zoekend rond.
 ‘We zaten onder een boom,’ zegt het meisje. ‘In het hoge gras’.
 ‘Tja,’ zegt haar vader. ‘Er staan hier zo veel bomen’.
 ‘Het was een eikenboom,’ zegt het meisje.

Van wie is dat boek?

voorkennis ophalen

Wat knap. Het meisje weet nog dat ze onder een eikenboom zat. Ik vraag me af hoe ze dat kan weten. Misschien lagen er eikels onder de boom. Of misschien weet ze hoe de bladeren van een eik eruit zien. Ik ken niet zoveel bomen. Ik denk niet dat ik zou weten onder welke boom ik gezeten had. Ik weet niet eens precies welke bomen er bij de school staan en daar loop ik zo vaak langs. Weten jullie wat voor bomen er bij de school staan? Is daar een eikenboom bij?

20-21

‘Kijk!’ roept het meisje opeens. ‘Daar ligt het!’
Ze rent naar de eikenboom van Eekhoorn.
‘Mijn boek!’

afleiden

Het meisje ziet het boek en zegt: Mijn boek! Zij zegt dus dat het boek van haar is. We zagen net dat zij aan het zoeken was tussen het gras. En ze zei tegen haar vader dat ze onder een boom zat. Ik denk dus dat zij bij de boom heeft gezeten en daar in het boek heeft gelezen, en het boek is vergeten. Dan is het dus haar boek dat zij nu teruggevonden heeft.

‘Dat is jouw boek niet!’ roept Eekhoorn boos.
‘Dat is het boek van Vos en Haas.’
Maar het meisje luistert niet.
Ze pakt het boek en neemt het mee.

vragen stellen

Maar Eekhoorn zegt dat het boek van Vos en Haas is. Waarom zegt Eekhoorn dat? Ik lees verder.

‘Geef terug’ roept Eekhoorn haar na.
‘Ze verstaat je niet,’ krast Uil vanuit de kastanje.
‘Ze spreekt een andere taal’.

Van wie is dat boek?

22-23

Daar zijn Vos en Haas.
Ze kijken nieuwsgierig om zich heen.

‘Het boek is weg,’ zegt Eekhoorn.
‘Maar het was jullie boek. Echt waar.
Jullie stonden erop.’

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Eekhoorn zegt tegen Vos en Haas dat het hun boek was, omdat zij erop stonden. Eekhoorn heeft de tekeningen op de kaft van het boek gezien. Op de kaft van het boek kun je vaak zien over wie het boek gaat.

‘Wij weten van niets’, zegt Haas.
‘Nee’, zegt Vos. ‘Wij kunnen niet lezen.
Kom Haas, we gaan.’

De zon gaat onder.
Uil vliegt naar haar tak.
‘Het was een mooi boek,’ mijmert ze.
‘Het boek van Vos en Haas.
En ik stond er ook in.’

Nicolaasje

2-3

Er was eens een heel gewoon jongetje.
Hij heette Nicolaasje.
Nicolaasje had een broer.
Die heette Dirk-Jan-Hein
en wauw, wat was die stoer!

Dirk-Jan-Hein liet Nicolaasje
vaak zijn sterke spieren zien.
Zelfverzekerd zei hij dan:
'Ik word later metselaar,
of smid of boer of timmerman,
in elk geval, mijn eigen baas!'

'Ik ook!' zei Nicolaasje,
'want ik word later Sinterklaas.'

vragen stellen

Het verhaal begint met de zin: 'Er was eens een heel gewoon jongetje.' Zou dat waar zijn? Zou Nicolaasje een heel gewoon jongetje zijn, net als andere jongetjes van zijn leeftijd? Als je later Sinterklaas wil worden ben je juist bijzonder, denk ik. Ik denk dat Nicolaasje juist anders is en van andere dingen houdt dan de meeste jongetjes. Ik ben heel benieuwd of Nicolaasje in de rest van het verhaal heel gewone of juist bijzondere dingen doet!

4-5

Op een dag trok Nicolaasje
moeders nachthemd aan.
Hij keek in de spiegel
en zei: 'Ik denk...,
ik denk dat ik later mijn baard laat staan.'

Hij kreeg een por van Dirk-Jan-Hein.
'Klaasje, doe toch eens normaal.
Trek een trui aan en een broek!'

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Dirk-Jan-Hein vindt in ieder geval niet dat zijn broertje een heel gewoon jongetje is, want hij zegt: 'Klaasje, doe toch eens

Nicolaasje

*normaal. 'Hij vindt het niet gewoon dat Nicolaasje zich verkleedt.
Ik vind verkleeden eigenlijk best gewoon, dat hoort bij spelen.*

6-7

'Eet gewoon een boterham!
Vraag niet steeds om marsepein,
om chocola en zoete koek.'

8-9

'Hoe word jij ooit een echte vent?
Zet gewoon een petje op!
Ik weet niet of je die kerel kent,
maar je lijkt de Kerstman wel.
En wat moet je met die staf?
Klaasje, doe toch eens gewoon,
't mag ook best wat minder maf!'

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

*En ook hier is duidelijk dat Dirk-Jan-Hein vindt dat zijn broertje
geen gewoon jongetje is, want hier zegt hij: 'Klaasje, doe toch
eens gewoon. 't Mag ook best wat minder maf!' Hij noemt zijn
broertje zelfs maf. Maf, dat betekent een beetje raar. Nou, dan
vindt Dirk-Jan-Hein zijn broertje helemaal niet gewoon.*

10-11

Als Dirk-Jan-Hein een schuurtje bouwde,
deed zijn kleine broer niet mee,
want die speelde stukken liever
met zijn stoomboot in de zee.

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

*Ook hier vind ik Nicolaasje best gewoon. Ik snap best dat hij
niet altijd wil doen wat zijn broer wil doen. Niet iedereen vindt
hetzelfde leuk.*

12-13

Als Dirk-Jan-Hein de koeien molk,
was Nicolaasje er niet bij.
Liever reed hij op zijn schimmel,
galopperend door de wei.

Nicolaasje

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Ook dit is niet ongewoon. De koeien melken, dat is werk. Op je schimmel rijden (een schimmel is een wit paard met vlekken) lijkt mij ook veel leuker. Misschien is Nicolaasje inderdaad wel een heel gewoon jongetje.

14-15

Wat Dirk-Jan-Hein ook ondernam,
het mislukte keer op keer.
'Ik weet het echt niet, echt niet meer.
Dan word ik maar geen metselaar,
geen boer en ook geen timmerman,'
zuchtte Dirk-Jan-Hein.
'Zou smid iets voor me zijn?
Denk jij, dat ik dat kan?
Dan word ik toch nog eigen baas.'

'Ja, leuk, ik ook!' zei Nicolaasje.
'Ik word later Sinterklaas.'

voorkennis ophalen

Nicolaasje weet al precies wat hij later worden wil. Hij wordt Sinterklaas. Dirk-Jan-Hein heeft geen idee wat hij worden wil. Hij probeert een heleboel, maar heel succesvol is dat niet. Ik wist al toen ik heel klein was dat ik juf wilde worden. En jullie? Wie weet nu al wat hij later wil worden?

16-17

Toen Dirk-Jan-Hein het ijzer smeedde
voor de hoeven van het paard,
zong Nicolaasje: 'Bonne, bonne,
gooi wat in mijn lege tonne,'
knusjes bij de open haard.

voorkennis ophalen

Dat is leuk. Nicolaasje zingt hier een stukje uit een Sinterklaasliedje. Dat liedje ken ik. Jullie ook? Zullen we het samen zingen?

Nicolaasje

18-19

Hij knutselde wel drie kwartier
– met veel plezier –
een prachtig petje van papier.

Toen Dirk-Jan-Hein in bed lag,
uitgeput van al dat klussen
als mislukte metselaar,
als timmerman als smid als boer,
klom Nicolaasje ondertussen
het dak op, met een pakje
voor zijn stoere, grote broer.

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

*Dit vind ik niet gewoon, levensgevaarlijk zelfs. Een jongetje moet
het dak niet op klimmen.*

20-21

's Ochtends vroeg kwam Dirk-Jan-Hein
wat slaperig uit bed.
Hij pakte zijn cadeautje uit.
'Wat moet ik met die pet!?'

'Die is voor jou,' zei Nicolaasje.
'Jij wordt géén smid of metselaar,
géén boer en ook géén timmerman.
Maar zo erg is dat niet.
Als ik later Sinterklaas ben
word jij...

22-23

...mijn Piet!

Het hoeft niet altijd zo normaal.
Kom, Dirk-Jan-Hein,
we gaan naar Spanje.
Het mag best een keertje maf.
Ik zadel het paard.
Draag jij mijn staf?'

Nicolaasje

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Ik vind alle dingen die Nicolaasje doet wel gewoon voor een kind. Maar als je al die gewone dingen bij elkaar optelt, vind ik Nicolaasje tòch geen gewoon jongetje. Ik denk dat er geen tweede bestaat zoals Nicolaasje!

Au!

2-3

‘Kom,’ zegt mama. ‘We gaan lekker een stevige wandeling maken.’

Loesje kijkt niet op. ‘Even wachten. Mijn boek is zo grappig!’
Mama klapt in haar handen. ‘Dat boek loopt niet weg. Frisse buitenlucht is gezond!’

Loesje slaat haar boek dicht. ‘Lezen is ook gezond, hoor.’

4-5

Van wandelen krijg je honger. Daarom neemt mama iets te eten mee.

Loesje wil haar eigen boterhammen smeren.

‘Kijk uit,’ zegt mama. ‘Dat mes is scherp.’

afleiden

*Mama waarschuwt Loesje. Ze zegt: ‘Kijk uit, dat mes is scherp.’
Ze vindt dat Loesje gevaarlijk doet. Ik denk dat ik weet wat Loesje beter had kunnen doen. Ik denk dat mama het fijner vindt als Loesje geen scherp mes gebruikt, maar een bot mes om boterhammen te smeren.*

6-7

Mama let goed op Loesje, maar kijkt ze zelf wel uit?

‘Au! Bloed!’

Loesje pakt snel een pleister.

Loesje huppelt voor mama uit naar het zebrapad.

‘Niet oversteken,’ roept mama. ‘Het licht staat op rood.’

Wat denkt mama? Dat Loesje dat niet ziet?

afleiden

*Mama roept naar Loesje: ‘Niet oversteken. Het licht staat op rood’
Ze is bang dat Loesje gevaarlijk doet. Ik denk dat ik weet wat Loesje beter had kunnen doen. Ik denk dat mama het fijner vindt als Loesje niet voor haar uit huppelt maar rustig bij mama loopt.*

Mama let goed op Loesje, maar kijkt ze zelf wel uit?

‘Au!’

Loesje geeft een kusje op de zere plek.

Au!

8-9

Het bos geurt naar paddenstoelen, mos en aarde.

Loesje ruikt overal aan.

Aan de bloemen, bladeren en de druppels hars uit de bomen.

'Pas op,' roept mama. 'Die bloem is giftig.'

Wat denkt mama? Dat Loesje die bloem gaat opeten?

afleiden

Mama roept naar Loesje: 'Pas op. Die bloem is giftig.' Ze is bang dat Loesje gevaarlijk doet. Ik denk dat ik weet wat Loesje beter had kunnen doen. Ik denk dat mama het fijner vindt als Loesje niet zo dicht bij de giftige bloemen komt om ze te ruiken, maar op afstand alleen maar kijkt naar de bloemen.

'Au!' roept mama.

Loesje legt een nat doekje op de bult.

10-11

Wat zijn er veel dieren in het bos.

Loesje ziet een mier met een enorm blad. Zo, die mier is sterk!

'Pas op,' roept mama. 'Ga niet in de mierenhoop zitten.'

Natuurlijk doet Loesje dat niet. Ze wil echt geen mieren platdrukken.

afleiden

Mama roept naar Loesje: 'Pas op. Ga niet in de mierenhoop zitten.' Ze is bang dat Loesje gevaarlijk doet. Ik denk dat ik weet wat Loesje beter had kunnen doen. Ik denk dat mama het fijner vindt als Loesje niet zo dicht bij de mieren komt.

'Au!' roept mama. 'Brandnetels!'

Zoveel rode bultjes op één been heeft Loesje nog nooit gezien.

12-13

Als je naar beneden rolt, krijg je een zandstorm! Dat is leuk.

'Voorzichtig,' roept mama. 'Dadelijk doe je je nog pijn.'

Met Loesje gebeurt niets. Zij speelt wel vaker in het zand.

Au!

14-15

16-17

afleiden

Mama roept naar Loesje: 'Voorzichtig. Dadelijk doe je je nog pijn.' Ze is bang dat Loesje gevaarlijk doet. Ik denk dat ik weet wat Loesje beter had kunnen doen. Ik denk dat mama het fijner vindt als Loesje niet door het zand naar beneden rolt, maar alleen kijkt naar het zand en rustig naast mama loopt.

Met mama gebeurt wel iets.

'Au!' roept mama.

Haar knie bloedt.

Loesje helpt mama overeind.

Zou dit takje op het water blijven drijven? En dit steentje? De bolster van een kastanje blijft drijven, maar het steentje niet. Loesje probeert alles uit. 'Pas op bij het water,' roept mama. 'Val er niet in!'

afleiden

Mama roept naar Loesje: 'Pas op bij het water. Val er niet in.' Ze is bang dat Loesje gevaarlijk doet. Ik denk dat ik weet wat Loesje beter had kunnen doen. Ik denk dat mama het fijner vindt als Loesje niet zo veel uitprobeert bij het water en alleen maar kijkt naar wat er te zien is.

Natuurlijk valt Loesje er niet in. Maar wat doet mama?

'Au!'

Ze glijdt uit en plonst in het water.

Loesje trekt mama het water uit. Dat is wel zwaar, zeg!

'Kijk eens wat een mooie hut,' roept Loesje.

Ze doet haar jas uit en kruipt naar binnen.

'Hou je jas aan,' zegt mama, 'anders word je ziek.'

Au!

18-19

20-21

22-23

afleiden

Mama roept naar Loesje: 'Hou je jas aan, anders word je ziek.' Ze is bang dat Loesje gevaarlijk doet. Ik denk dat ik weet wat Loesje beter had kunnen doen. Ik denk dat mama het fijner vindt als Loesje haar jas buiten aanhoudt.

'Hatsjoe'

Loesje geeft mama een pakje zakdoekjes.

Loesje kijkt naar haar moeder. Mama ziet erg bleek.
En wat heeft ze veel bulten en blauwe plekken.
Ze is zo moe dat ze bijna niet meer kan lopen.
Loesje zoekt een wandelstok voor mama.

'Frisse lucht is gezond,' zegt Loesje. 'Maar nu even niet.
Jij moet snel naar de dokter.'

Gelukkig weet Loesje de weg.
'Kom, mama, we zijn er bijna.
Nog even volhouden. Je kúnt het!'
Aan de overkant van de straat is de praktijk van de huisarts.
Mama stapt de weg op. Vlak voor een auto.

Loesje trekt haar terug. Net op tijd!
'Mama! Je moet uitkijken met oversteken!'

De dokter onderzoekt mama.
Hij luistert hoe mama ademt.
Hij maakt alle wondjes schoon en doet er een verbandje om.
En voor de bulten geeft hij een zalfje.

Als de dokter klaar is, kijkt hij mama streng aan.
'U bent erg onvoorzichtig geweest.
In het vervolg beter uitkijken!'

voorkennis ophalen

Grappig hoor. Mama heeft zich de hele dag druk gemaakt om Loesje en eigenlijk was dat helemaal niet nodig. Loesje deed

Au!

helemaal geen gekke dingen. Mama was veel te bezorgd. Hebben jullie ook wel eens meegemaakt dat je vader of moeder je waarschuwt voor iets dat je allang weet? Waarvoor was dat?

Wie heeft mijn pet?

De kleuren van de regenboog
staan op Pims nieuwe pet.
Rood, oranje, geel, groen, blauw,
indigo en violet

afleiden

*Indigo, dat is dus ook een kleur en violet ook. Die kleuren hoor ik
ook niet vaak. Laat ik eens kijken welke kleuren dat precies zijn.
(pak de voorkant van het prentenboek erbij, daar zijn de kleuren
van de pet goed zichtbaar) Dit is rood, oranje, geel, groen,
blauw... die donkere paarsblauwe kleur is dus indigo en daarnaast
een lichter paars. Dat is violet.*

2-3

Pim mag naar de dierentuin,
Oma en Els gaan mee.
Pim heeft zijn rugzak bij zich.
Oma de portemonnee.

Kaartjes kopen bij de kassa.
Kinderen half geld.
Oma betaalt tien euro vijftig.
Pim heeft het nageteld.

4-5

Prairiehondjes in de zon.
Pim telt er zeventien.
De rest zit diep onder de grond.
Die slapen nog misschien.

Een bison is een reuzenkoe.
Een pekari een wild zwijn.
De neusbeer is een echte beer,
al is hij nog zo klein.

6-7

De lama's komen dichterbij.
Ze snuffelen aan Pim's jas.
Pim gaat er snel vandoor,
valt languit in een plas.

Wie heeft mijn pet?

8-9

10-11

afleiden

Daar ligt Pim in een plas, kletsnat natuurlijk. En kijk eens, de lama's hebben zijn pet. Hoe komen ze daar aan? Zou Pim gestruikeld zijn voordat hij viel en is de pet toen van zijn hoofd gezwaaid? Zou de lama zijn pet opgevangen hebben? Ik ben heel benieuwd wat ze met die pet gaan doen. Zouden ze een plannetje hebben?

Een steile trap, Pim klimt omhoog.

Voorzichtig, niet te vlug.

'Oma!' roept hij naar beneden.

'Ik sta boven op de brug!'

Maar oma hoort hem niet.

Zij is druk in gesprek.

Wat ziet Pim in de verte?

Achter dat houten hek?

Een ouderwetse boerderij!

Met koeien, kippen, schapen.

Op de mestvaalt kraait de haan.

Twee veulens staan te slapen.

Een kip met zeven kuikens.

Een varken met tien biggen.

Die mogen van hun moeder
in de modder liggen.

Pim zit op een bankje

met borstels en met kammetjes.

Hij verzorgt het zwarte schaap
en de jonge lammetjes.

visualiseren

Pim mag het schaap en de lammetjes verzorgen. Hij zit op een bankje naast het schaap. Ik denk zelfs dat hij met zijn neus in de vacht van het schaap zit. Ik weet niet zeker of dat lekker ruikt. Het lijkt me in ieder geval wel lekker zacht. Misschien kriebelt de vacht van het schaap zelfs een beetje aan zijn neus.

Wie heeft mijn pet?

Ik zou het schaap en de lammetjes best willen aaien. Stel je voor dat je een lammetje mocht vasthouden, zo'n pasgeboren lammetje in je armen dragen alsof het een baby is. Dan zou ik het over zijn kop aaien en misschien wel heel zachtjes een liedje voor hem zingen net zolang tot het lammetje in mijn armen in slaap valt: Slaap kindje slaap...

12-13

Het is leuk bij de lammetjes.
Maar Pim blijft niet te lang.
Anders is oma zo alleen.
Misschien wordt ze wel bang.

Pim rent langs de kangoeroes
met supergrote sprongen.
Nieuwsgierig kijken ze naar hem.
Wat een sportieve jongen!

14-15

Kijk daarginds! Een vogelkooi
met een heel hoog dak.
Een oehoe en twee uilskuikens
slapen samen op een tak.

In een groot en donker hok
zitten kikkers en een slang.
Oogjes gluren overal.
Pim wordt een beetje bang.

visualiseren

Hoor je dat? Pim wordt een beetje bang van het donkere hok met glurende ogen. Als ik dit lees dan stel ik mij voor dat ik in het donkere hok kijk. Eerst zie ik helemaal niks, zo donker is het. Maar na een tijdje wennen mijn ogen aan de duisternis en dan kan ik vaag wat dingen onderscheiden. Vlakbij de opening, waar het meeste licht naar binnen schijnt zie ik een kikker en een hagedis. Na een tijdje zie ik steeds meer. Zelfs de slang denk ik te zien, maar helemaal zeker weet ik dat niet. Daar is het echt te donker voor.

Wie heeft mijn pet?

16-17

Buiten klinkt een luide stem.

Het toetert in Pims oren:

'Vannacht is in de dierentuin
een witte welp geboren!'

In de auto zit een man

met een te kleine pet.

'Hee!' roept Pim. 'Die is van mij!

Ik had hem nog maar net.'

18-19

Pim roept door de luidspreker:

'Oma! Oma! Zie je mij?

Ik zit in de dierenauto.

Hallo oma! Waar zit jij?'

Geen oma. Alleen zeehondjes.

Ze spelen in het zand.

Drie duiken in het water.

De rest blijft op de kant.

20-21

Het is druk bij de leeuwen.

Niemand mag naar binnen.

De welp heeft nog geen naam.

Die mag jij wel verzinnen.

Daar is het kleine welpje.

Zijn vacht is wit als sneeuw.

Heeft het ook blauwe ogen?

Net als de moederleeuw?

22-23

Eerst alle drie een ijsje.

Dan samen op de wip.

Nog even van de glijbaan
en in het schommelschip.

De brief valt in de bus.

Tijd om naar huis te gaan.

De toekan weet de weg.

Hij wijst de uitgang aan.

Wie heeft mijn pet?

samenvatten

Ik vraag me af of Pim een leuke dag heeft gehad. Hij heeft heel veel dieren gezien: prairiehondjes, bisons, neusberen, lama's struisvogels, dieren op een boerderij, kangoeroes, een oehoe, zeehondjes en een witte leeuw. Dat vond hij vast leuk. Maar hij is ook in een plas gevallen en zijn pet kwijtgeraakt. Hij is zelfs zijn oma en Els kwijtgeraakt. Gelukkig hebben ze elkaar en de pet uiteindelijk weer gevonden. Op de laatste bladzijden kun je zien dat iedereen vrolijk is. Ik denk dat het een leuke dag was, ook voor Pim.

De museumkip

2-3

Tho logeert bij opa en oma op de boerderij.
Elke dag moet ze de kippen voeren.
Het zijn er meer dan twintig. Allemaal verschillend.
Rood, bruin, wit en zwart. Gevlekt, gestreept, gespikkeld.
En een paar deftige kippen met een bontjas aan.

De kleinste kip heet Saar. Het is een krielkip, wit als sneeuw.
De hele dag loopt ze achter Tho aan en kakelt aan één stuk door.
'Prok! Prok! Proak!'
Saar heeft altijd wat te vertellen.

visualiseren

*Ik vraag me af welke geluiden je allemaal hoort bij opa en oma op de boerderij. Een boerderij ligt meestal afgelegen, een eindje van het dorp of de stad vandaan. Het is er rustig. Ik denk dat je de kakelende kippen goed hoort en misschien het geluid van vogels en de wind in de takken. Misschien hoor je af en toe een auto voorbij komen of een tractor en soms hoor je vast en zeker een vliegtuig.
Kunnen wij samen deze geluiden van de boerderij nadoen?*

4-5

Vandaag mag Tho met opa mee, naar het Rijksmuseum.
Eerst op de fiets naar het station en dan met de trein naar Amsterdam.

'Prok! Prok! Proak!' Saar rent achter hen aan. Ze wil ook mee!
'Nee Saar!,' roept Tho. 'Dat kan niet.
Amsterdam is gevaarlijk voor kleine kippen.
Levensgevaarlijk.'

Saar luistert niet, ze rent gewoon door. 'Prok! Proak!'
Opeens blijft ze staan, ze steekt haar kop omhoog.
'Proak???' Wat is dat? Wat gebeurt daar bij het kippenhok?
'Petoak!!!'

Etenstijd! Maïs! Graankorrels!
Daar moet ze als de kippen bij zijn.
Op een holletje rent Saar terug.
'Prok! Proak! Petoak!'

De museumkip

6-7

Ze zitten in de trein, Tho en Opa.

Ze kijken naar buiten.

Naar de boerderijen, de koeien in de wei, de brug over de rivier.

Het lijkt wel een film. Alles vliegt voorbij.

‘Opa?’, vraagt Tho. ‘Het Rijksmuseum. Wat is dat eigenlijk?’

‘Een groot gebouw,’ zegt opa. ‘Daar bewaren ze bijzondere dingen. Schilderijen, beelden en dingen van vroeger.’

Wij gaan naar de Nachtwacht. Dat is het allermooiste schilderij.’

‘O,’ zegt Tho.

visualiseren

Ik probeer me voor te stellen welke geluiden je allemaal hoort als je in de trein zit. Natuurlijk hoor je de trein zelf die over de rails raast het hardst. Verder hoor je de mensen om je heen praten met elkaar. Soms hoor je piepjes van een telefoon of de helft van een telefoongesprek...

Ook hoor je soms een stem via de intercom: ‘Dames en heren, wij naderen station Amsterdam Centraal. Dit is tevens de eindbestemming van deze trein. Vergeet u bij het uitstappen uw bagage niet.’

8-9

Verbaasd kijkt Tho om zich heen. Wat is het druk in Amsterdam! Overall mensen. Op de fiets, in de auto, de bus, de tram. En op de stoep.

Dieren zijn nergens te zien, er loopt geen kip op straat.

Alleen af en toe een hond.

‘Geef me een hand,’ zegt opa. ‘Anders raken we elkaar kwijt.’

Ze lopen door de smalle straten.

Overall huizen, dicht tegen elkaar.

Tho legt haar hoofd in de nek en kijkt omhoog.

Ze kan nog net een stukje lucht zien.

Een zwerm duiven scheert over de daken.

‘Kom,’ zegt opa. ‘We gaan met de tram.’

De museumkip

visualiseren

*En dan is Tho in de stad, in Amsterdam. Ik probeer me voor te stellen welke geluiden zij allemaal hoort als ze samen met opa door de stad loopt. Ik denk dat ze auto's hoort, brommers, stemmen van mensen, een fietsbel, de tram...
Helpen jullie mee? Wat hoor je allemaal als je in de stad loopt?*

10-11

Tringgg! Tring!! De tram stopt bij het Rijksmuseum.
Dat lijkt wel een paleis.
Met hoge torens en een grote poort.
Die gaat dwars door het gebouw heen.

Het is druk in de hal.
Tho glipt tussen de mensen door, de trap op.
Een vrouw houdt haar tegen. 'Niet rennen, meisje!'
'O!' zegt Tho.

'Dat is de zaalwacht,' zegt opa.
'En de Nachtwacht?,' vraagt Tho. 'Waar is de Nachtwacht?'

12-13

De mensen verdringen zich voor de Nachtwacht.
Iedereen wil vooraan staan. Iedereen wil foto's maken.
Tho strijkt met haar vinger over het schilderij.
Heel voorzichtig.

'Afblijven!' zegt een stem. 'Nergens aankomen.'
'O', zegt Tho.

Tho gaat op een bankje zitten.
Ze kan nog net een stukje van het schilderij zien.
Het is een meisje met een kip op haar rug.
De kip hangt slap, met de kop naar beneden.
Zou ze dood zijn?

De museumkip

visualiseren

Tho is in het Rijksmuseum. In een museum wordt niet geschreeuwd of gerend. Als mensen met elkaar praten in een museum is dat meestal fluisterend. Als ik me probeer voor te stellen welke geluiden zij allemaal hoort als ze bij de Nachtwacht staat, dan denk ik dat ze heel veel gefluister hoort van al die mensen die staan te kijken. Ik denk dat je het klikkende geluid van camera's hoort en natuurlijk hoor je zachtjes de geluiden van de stad buiten het museum: auto's, een claxon, een sirene en de tram.

14-15

'Prok! Prok! Proak!'

De kip tilt haar kop op en kijkt om zich heen.

Niemand die op haar let.

'Petoak!' In één ruk heeft ze haar poten los.

Met een sprongetje wipt ze uit de lijst. Op de grond.

De kip trippelt tussen de mensen door.

Ze springt op het bankje en trekt Tho aan haar mouw.

'Prok? Proak? Ga je mee?'

'Saar?' fluistert Tho.

'Saar, ben jij dat? Hoe kom jij hier?'

16-17

Ze lopen langs een schaal met fruit.

De kip maakt een sprongetje en pakt een appel van de schaal.

'Petoak!! Voor onderweg.'

Een vrouw met een hoofddoek wenkt hen.

'Hebben jullie dorst?', vraagt ze.

Ze geeft hen allebei een beker melk.

'Vers van de koe,' zegt de vrouw.

De museumkip

18-19

Ze gaan met de lift omhoog.
 Helemaal naar de bovenste verdieping.
 Drie meisjes komen voorbij, ze rijden op een ezel.
 Een man loopt met hen mee.

‘Petoak!’, kakelt de kip. ‘Dat wil ik ook!’

Ze rijden langs het strand. Het kleine meisje rijdt voorop.
 De wind strijkt door hun haren en veren.
 Ze luisteren naar het geruis van de zee.
 ‘Prok! Prok! Proak!’

In de verte staan de andere meisjes. Ze zwaaien met hun hoed.
 De man roept iets.

visualiseren

Oh, de zee. Daar ben ik ook wel eens geweest. Als je aan zee bent hoor je weer heel andere geluiden dan in de stad of op de boerderij. De zee zelf hoor je het allerbeste, zeker als het waait. Dan hoor je de golven tekeer gaan als ze het strand bereiken. Je hoort de wind en krijgende meeuwen. Als het een zonnige dag is hoor je ook spelende kinderen. En soms hoor je een huilend kind dat niet mee naar huis wil omdat het zo fijn is aan zee: Whoeah, ik wil niet naar huis. Ik wil altijd aan zee blijven, whoeah..

20-21

‘Wakker worden!’ zegt een stem.
 Tho schiet overeind, ze doet haar ogen open.
 Waar is ze? En waar zijn de anderen?

Daar is opa.
 ‘We zijn in het Rijksmuseum,’ zegt hij.
 ‘Je hebt geslapen. En je droomde hardop.’
 ‘Van Saar!’ fluistert Tho.
 ‘Ja,’ zegt opa. ‘Saar. Dat zei je in je droom.’
 ‘O’ zegt Tho.

Tho kijkt naar de Nachtwacht, naar het meisje met de kip.
 Het lijkt net of ze bewegen.

De museumkip

De zaalwacht komt. 'Het is vijf uur. We gaan sluiten.'
'Geef me een hand,' zegt opa. 'We gaan naar huis.'

22-23

Tho en opa zijn weer bij oma, op de boerderij.
Opa vertelt over het Rijksmuseum.
Tho laat haar tekeningen zien.

Saar kakelt aan één stuk door.
'Prok! Prok! Proak!'
Die heeft ook veel te vertellen.

'Wij hebben ook een museum,' zegt Oma.
'Een museum met bijzondere kippen.'
'O!' zegt Tho.

De kippen knikken met hun kopjes.
'Prok! Prok! Prok! Prok! Prok! Prok!'
Saar steekt haar kop omhoog.
'Petoak!!!'
Zij heeft het laatste woord.

samenvatten

Tho heeft een hele reis gemaakt. Ze begon op de boerderij van opa en oma. Daarna ging ze op de fiets naar het station en vervolgens met de trein naar Amsterdam, naar het Rijksmuseum. Het lijkt wel of Tho ook nog aan zee is geweest, maar dat is niet zo. Toen ze een schilderij van de zee zag, viel ze in slaap en droomde over de zee en was het net of ze daar zelf ook was. Daarna ging Tho weer naar de boerderij van opa en oma.

De wilde vakantie van Zwijn

2-3

Zwijn wil met vakantie.
Ver weg op avontuur.
Zwerven door de bossen.
Eten koken op een vuur.

Hij zet zijn tentje neer.
Bij camping 'Grasgemaaid.'
Pakt zijn tas in voor een tocht.
Tot een pinguïn naar hem zwaait.

vragen stellen

Op deze pagina zie je de verschillende dieren die in dit verhaal een rol spelen. Ieder dier is iets anders aan het doen op de camping. Het is duidelijk dat Zwijn het liefst op avontuur wil. Ik ben benieuwd wat de andere dieren het liefste doen tijdens hun vakantie.

4-5

'Buurman,' roept de pinguïn.
'Maak je niet zo moe!
Drink eerst een kopje koffie.
Daar ben je vast aan toe!'

Snel drinkt Zwijn zijn kopje leeg.
Hij springt op uit de stoel.
Een bosuil tikt hem op zijn rug.
'Doe je mee met jeu de boules?'

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Pinguïn houdt van koffie drinken en bosuil van jeu de boules spelen.

6-7

Zwijn gooit twee keer met de bal.
Zegt dan: 'En nú ga ik op pad.'
Maar eerst moet hij nog luisteren.
Naar het verhaal van Kat.

De wilde vakantie van Zwijn

Konijn die gaat hem schilderen.

Zwijn verbergt een gaap.

'Maak je vlug je kunstwerk af?

Straks val ik nog in slaap!'

vragen stellen: zoeken naar het antwoord

Kat houdt van verhalen en konijn houdt van schilderen.

8-9

Opeens is Zwijn klaarwakker.

'Help!' roept hij overstuur.

'Wat zit ik hier te niksen?

Ik moet op avontuur!'

'Jongens! Durven jullie mee?

Dan zul je wat beleven.

Pak alles wat je nodig hebt.

Om in het bos te overleven.'

afleiden

Op deze bladzijde zie je wat de verschillende dieren meenemen om in het bos te overleven. Grappig, dat dat ook voor ieder dier iets anders is. Pinguïn neemt koffie mee, konijn zijn schilderspullen, kat kan niet zonder boek en bosuil niet zonder zijn jeu de boules-ballen.

10-11

Zwijn loopt voorop door de struiken.

Zijn hart voelt licht en blij.

Zó wil hij met vakantie.

Zó voelt hij zich pas vrij.

'Is er geen weg? Dan máák ik er een!'

Zwijn pakt zijn grote mes.

Hij hakt een pad voor iedereen.

Zonder een zweempje stress.

12-13

Ze komen aan bij een rivier.

Zwijn wil er overheen.

De wilde vakantie van Zwijn

'Is dat geen probleem?' vraagt Kat.
Zwijn zegt: 'Ik zie er geen.'

Razendsnel bouwt Zwijn een vlot.
Zijn vrienden mogen mee.
Varen naar de overkant.
Een schitterend idee!

14-15

'Wij zijn niet van suiker!'
juicht Zwijn kleddernat.
'Wij smelten niet van water!'
Wij gaan graag in bad!

Eindelijk komt hij dan aan.
Hij trekt zijn vlot aan land.
Zijn vrienden staan al klaar.
Hoe zijn die hier nou beland?

16-17

Zwijn denkt er niet lang over na.
Hij ziet een hoge rots.
'Volg mij maar!' roept hij naar benee.
Hij zweet en gloeit van trots.

De klim omhoog is superzwaar.
Maar Zwijn zet dapper door.
'Kom op! Je bent er bijna, Zwijn!'
roepen zijn vrienden luid in koor.

18-19

'Wat klimmen jullie hard!'
Zwijn hijgt. Hij is doodop.
Kat steekt haar voorpoot uit.
Ze hijst hem op de top.

Plotseling ziet Zwijn een hond.
Hij valt plat op zijn buik.
'Verberg je in het gras,' roept hij.
'Of kruip achter een struik!'

20-21

Zwijn tiggert door het lange gras.
Klimt in een hoge boom.
Hij is zó druk met overleven.
Uit zijn neus komt stoom.

De wilde vakantie van Zwijn

Op de terugweg roept hij schor:

‘Nu slingeren als apen!’

‘Morgen Zwijn,’ zegt Pinguïn.

‘Eerst ga je lekker...

22-23

... slapen.’

afleiden

Als je goed kijkt naar de plaatjes van dit verhaal kun je zien dat dit eigenlijk niet één, maar vijf verhalen zijn. Het prentenboek vertelt het verhaal van zwijn die tijdens zijn vakantie met zijn nieuwe vrienden op avontuur gaat en spannende dingen beleeft. Tegelijkertijd houdt Pinguïn zich tijdens hetzelfde verhaal alleen maar bezig met koffiedrinken, bosuil is de hele verhaal door aan het jeu de boulen, kat leest en konijn schildert. Die verschillende bezigheden van de verschillende dieren gaan de hele dag door, zelfs als zwijn moe in slaap valt.

Laat ons maar even!

2-3

4-5

6-7

8-9

Op een dag keken Hans, Jans en Jopie rond op het sloofterrein. Ze vonden wielen.

‘Laten we een skelter bouwen,’ zei Hans.

Hans, Jans en Jopie haalden alle drie een gereedschapskist op van huis. Ze maakten een bouwtekening. Ze zochten trappers, een fietsketting, tandwielen, een stuur en nog wat spulletjes. Toen ze alles hadden, begonnen ze te bouwen.

De vader van Hans kwam kijken.

‘Nee, nee, nee! Zo moet dat niet,’ zei hij. ‘Laat mij maar even.’

‘We willen het zelf doen,’ zei Hans.

‘Dan wordt het niet goed!’ zei de vader van Hans. ‘Ik doe het wel. Aan de kant!’

afleiden

‘We willen het zelf doen’, zei Hans. Ik hoor dat Hans probeert om zijn vader tegen te houden. Maar de vader van Hans luistert niet naar zijn zoon. Hij zegt dat het niet goed wordt als hij zich er niet mee bemoeit. Als ik kijk naar de beteuterde gezichtjes van Hans, Jans en Jopie weet ik zeker dat dit niet de goede manier is voor een vader om te helpen.

De vaders van Jans en Jopie kwamen ook kijken.

‘Nee, nee, nee! Zo moet dat niet!’ zeiden ze tegen de vader van Hans. ‘Laat ons maar even!’

‘Nee, ik doe het wel,’ zei de vader van Hans.

‘Nee, ik!’ riep de vader van Jans.

‘Nee, ik!’ riep de vader van Jopie.

De vader van Hans pakte de hamer van de vader van Jans.

Die pakte de spijkers van de vader van Jopie. Die pakte de nijptang van de vader van Jans.

afleiden

De vaders van de kinderen pakken spullen van elkaar af. Ze zijn niet alleen niet aardig voor hun kinderen. Ze zijn ook helemaal niet aardig voor elkaar. Het lijkt wel of de vaders van Hans, Jans en Jopie helemaal niet kunnen samenwerken met anderen.

Laat ons maar even!

10-11

Hans, Jans en Jopie zochten nieuwe onderdelen bij elkaar. Toen ze alles hadden, bouwden ze hun eigen skelter. Hans hielp Jans met zagen. Jans leende de schroevendraaier van Jopie. Die gaf de ringsleutel aan Hans.

12-13

Toen de kinderen klaar waren met hun skelter, gingen ze rijden. Ze reden al uren, toen de skelter van hun vaders eindelijk klaar was. 'Jullie skelter is af hoor!' zeiden de vaders tevreden. 'Onze skelter? Dat is jullie skelter,' zei Hans. 'Wij hebben onze eigen skelter gebouwd.'

14-15

De vaders bekeken de skelter van de kinderen eens goed. 'Nee, nee, nee!' zeiden ze. 'Zo moet dat niet! Dat moet anders! Laat ons maar even!'

'Stop!' zeiden Hans, Jans en Jopie. 'Dit is onze skelter en jullie mogen er niks aan veranderen!'

'Maar jullie skelter is niet goed!' zeiden de vaders.

Hans, Jans en Jopie keken elkaar aan. Het was tijd om hun vaders een lesje te leren. En ze wisten hoe.

visualiseren

Dit vind ik knap van Hans, Jans en Jopie. Ze zeggen: 'Stop!' Als ze dat niet zouden zeggen was er misschien wel precies hetzelfde gebeurd als de vorige keer. Dan hadden de vaders het weer overgenomen. Hans en Jans zeggen niet alleen: 'Stop! Ze maken er ook een gebaar bij. Dat helpt. Kunnen jullie ook een gebaar maken waarmee je 'Stop!' zegt?

16-17

'Zullen we een race houden?' vroeg Hans. 'Wie het eerst bij de ingang van het sloopterrein is,' zei Jans. 'Wie wint heeft de beste skelter gebouwd!' zei Jopie. 'Afgesproken!' riepen de vaders. 'Wij gaan winnen!' De kinderen klommen in hun skelter. De vaders ook.

18-19

'Ik stuur wel,' zei de vader van Hans. 'Nee, ik!' zei de vader van Jans. 'Laat mij maar!' zei de vader van Jopie. 'Klaar voor de start?' vroeg Hans.

Laat ons maar even!

20-21

22-23

'AF!' riep Jans.

De kinderen reden weg. De vaders ook, maar ze slingerden erg.

Hans, Jans en Jopie wonnen de race. Ze pakten hun gereedschap en liepen naar de skelter van hun vaders.

'Jullie skelter is niet goed,' zei Hans.

'Laat ons maar even,' zei Jans.

'Wij doen het wel,' zei Jopie.

samenvatten

Dat is grappig. Het verhaal is helemaal omgedraaid. Eerst willen Hans, Jans en Jopie samen een skelter bouwen. Hun vaders komen erbij en denken dat de kinderen dat helemaal niet goed kunnen. Ze nemen het over van de kinderen en maken er een grote puinhoop van. De kinderen laten de vaders hun gang gaan en beginnen samen opnieuw. Ze blijken het veel beter te kunnen dan hun vaders. Hun skelter wint de race. Wat de kinderen namelijk heel goed kunnen en hun vaders helemaal niet is samenwerken. Wat ze op het laatst doen is de vaders een koekje van eigen deeg geven. Ze zeggen namelijk precies hetzelfde tegen hun vaders als hun vaders eerder tegen hen zeiden. Ze zeggen: 'Laat ons maar even,' en 'Wij doen het wel'. Zouden de vaders hun lesje geleerd hebben?